

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA KAIP VALDOMAS TRIUKŠMAS LIETUVOJE?

2012 m. gegužės 31 d. Nr. VA-P-60-8-7
Vilnius

Auditas atliktas vykdant 2011-08-01 pavedimą Nr. P-60-8

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Aurita Buragienė (grupės vadovė)
Dormantas Blažaitis
Laura Ulkytė

Auditas pradėtas 2011-08-01
Auditas baigtas 2012-05-31

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

Auditui buvo keliamas tikslas – įvertinti, ar triukšmo valdymo veiksmai ir vykdomos priemonės rezultatyvios, kad apsaugotų nuo triukšmo ir jo sukeliama kenksmingo poveikio. Auditas buvo atliktas Susisiekimo ir Sveikatos apsaugos ministerijose ir Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio miestų, Jonavos, Radviliškio, Ukmergės rajonų savivaldybėse.

Didžiausią dėmesį skyrėme tam, ar Lietuva įgyvendins Europos Parlamento ir Komisijos direktyvos dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo reikalavimus – nustatytu laiku parengti strateginius triukšmo žemėlapius ir veiksmų planus¹. Lietuva įgyvendindama pirmąją direktyvos etapą informaciją apie strateginius triukšmo žemėlapius Europos Komisijai vertinti pateikė vėluodama daugiau nei metus. Todėl Europos Komisija ketino inicijuoti ES teisės pažeidimo procedūrą ir įspėjo apie galimus ieškinius Europos Teisingumo Teisme. Antruoju direktyvos įgyvendinimo etapu iki 2012 m. birželio 30 d. šalys narės turi sudaryti strateginius triukšmo žemėlapius. Šį etapą kaip ir pirmąją įgyvendinsime vėluodami, taigi, nesiėmus skubių priemonių, gresia sankcijos.

Nustatėme, kad nėra paskirta viena ministerija, kuri formuotų triukšmo prevencijos valstybės politiką, organizuotų, koordinuotų ir kontroliuotų jos įgyvendinimą. Audito metu atkreipėme dėmesį į tai, kad kasmet triukšmo valdymo duomenis Triukšmo prevencijos tarybai pateikia ne visos valstybės ir savivaldybių institucijos, kurios tokius duomenis pateikti turi, todėl Vyriausybei teikiamos triukšmo valdymo ataskaitos yra nepakankamai išsamios.

Susisiekimo ministerija (jai pavaldžios Lietuvos automobilių kelių direkcija ir Valstybinė geležinkelio inspekcija) neįgyvendino 5 priemonių, todėl strateginių triukšmo žemėlapių sudarymas vėluos. Sveikatos apsaugos ministerija įgyvendino ne visas priemones, todėl iki šiol nėra žinoma triukšmo prevencijos priemonių taikymo praktika visose savivaldybėse, triukšmo situacija prie visų šalies mokyklų ir ligoninių.

Ne visos savivaldybės sudaro sąlygas apsaugoti gyventojų sveikatą ir aplinką nuo triukšmo neigiamo poveikio, pavyzdžiui: 57 (iš 60) savivaldybės nepatvirtino triukšmo prevencijos zonų, t. y. teritorijų, kuriose triukšmas viršija ribinius dydžius ir kuriose būtina įgyvendinti triukšmą mažinančias priemones; 6 (iš 8) audituotos savivaldybės neįrengė kompensacinių priemonių prie mokyklų, ligoninių, kur viršijamas didžiausias leistinas triukšmas; ne visos savivaldybės nustatė tyliąsias zonas, kurios būtų netrikdomos transporto, pramonės ir komercinės veiklos triukšmo, todėl gyventojams gali nelikti vietų, kur pailsėti nuo mieste kylančio triukšmo; pusė Lietuvos savivaldybių nėra parengusios ir patvirtinusios triukšmo prevencijos veiksmų planų, skirtų triukšmo problemoms valdyti, nors tai padaryti jos įpareigotos 2004 m. gruodžio 31 d. įsigaliojusiu Triukšmo valdymo įstatymu. Audito metu įvykę

¹ 2002-06-25 Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.

pokyčiai audituotose savivaldybėse vertintini teigiamai, tačiau jų nepakanka, kad gyventojai būtų apsaugoti nuo triukšmo kenksmingo poveikio.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomendavome paskirti ministeriją, formuojančią triukšmo prevencijos valstybės politiką, organizuojančią, koordinuojančią ir kontroliuojančią jos įgyvendinimą. Rekomendavome nustatyti reikalavimus savivaldybių triukšmo prevencijos veikslių planų rengimui ir reglamentuoti triukšmo, kylancio atliekant statybos ir remonto darbus, kontrolės vykdymą. Rekomendavome Vyriausybės atstovams apskrityse pavesti iširti, ar savivaldybės laikosi įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus dėl triukšmo valdymo.

Rekomendacijų įgyvendinimo planas pateiktas 2 priede.